

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Менеджмент

статус - обов'язковий

Реалізується в межах освітньої програми «Менеджмент»

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2022

Розробник:

Харченко Т.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
(прізвище, ініціали)(вчений ступінь та звання, посада)

Т.М. Харченко

Розглянуто та схвалено на
затверджено на засіданні
кафедри менеджменту

Протокол від 14.06 2022 р

№ 13

Завідувач
кафедри

А.І. Орехова
(підпис)

Орехова А.І.
(прізвище,
ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

[Підпис]
(підпис)

Степаненко О.В.
(ПІБ)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма

[Підпис]
(підпис)

(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

[Підпис]
(ПІБ)
[Підпис]
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Г.Бач
(підпис)

Г.Бачалія
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06 2022 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Менеджмент					
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту					
3.	Статус ОК	Обов'язковий / вибірковий					
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Менеджмент» за спеціальністю 073 «Менеджмент»					
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)						
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівні вищої освіти					
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна // Заочне 5 семестр, 15 тижнів // 3 семестр, 18 тижнів / 5 семестр, 18 тижнів / 7 семестр, 18 тижнів					
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5					
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)				Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні / семінарські			
		Денна 30	Заоч 14/14/6	Денна 30	Заоч. 10/10/6	Денна 90	Заоч. 126/126/78
10.	Мова навчання	Державна (українська)					
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Координатор – денна форма навчання - Харченко Тетяна Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту. Галинська А.В. - к.е.н., доцент кафедри менеджменту - денна/ заочна форма навчання; Орехова А.І. - д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту / заочна форма навчання; Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303 е, платформа Zoom.					
12.	Контактна інформація	Zirka-84@ukr.net,					
13.	Загальний опис освітнього компонента	Дисципліна «Менеджмент» є важливою складовою підготовки фахівців та займає суттєве місце в майбутній практичній діяльності. Важливість курсу визначається формуванням у студентів сучасного системного та ризикоорієнтованого мислення, набуття ними комплексу фундаментальних знань у сфері управління організацією, оволодіння практичними навичками професійної діяльності з використанням новітнього управлінського інструментарію для досягнення поставлених цілей в умовах, що змінюються. Дисципліна зорієнтована на отримання					

		фахових компетентностей щодо здатностей ефективно управляти організаційними змінами, вибудувати сучасні моделі і системи управління, володіння новітніми технологіями здійснення управлінського впливу та прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності і ризику, забезпечувати ефективний та результативний розвиток організації.
14.	Мета освітнього компонента	Формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі управління та адміністрування, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<ol style="list-style-type: none"> 1. Освітній компонент базується на таких курсах, як: Мікроекономіка, Макроекономіка. 2. Освітній компонент є основою для Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків.
16.	Політика академічної доброчесності	<p>Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1950

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється РНД
	ПРН ₅	ПРН ₆	ПРН ₈	ПРН ₉	ПРН ₁₀	
ДРН 1. Розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу, орієнтуватися в галузі управління та навчитися використовувати інформацію на практиці.	x					Вирішення практичних ситуацій, виконання індивідуально-дослідних завдань
ДРН 2. Передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно і адекватно реагувати на постійні зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, максимально використовуючи сучасні методи менеджменту.			x			Індивідуальне завдання (проект), Тест множинного вибору на платформі MOODLE
ДРН 3. Працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту: планування, організування, мотивація, контроль.				x	x	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання, робота в команді.
ДРН 4. Обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту, аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані управлінські рішення.		x				Індивідуальне завдання, Тест множинного вибору на платформі MOODLE

ПРН 5 - Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 6 - Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 8 - Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9 - Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 10 - Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література	
	Аудиторна робота	Самостійна робота		
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. План 1. Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. 2. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. 3. Методи дослідження.	2/2	2	7/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
Тема 2. Історія розвитку менеджменту. План 1. Передумови виникнення науки управління. 2. Класичні теорії менеджменту. 3. Неокласичні теорії менеджменту. 4. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.	2	2	6/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12
Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту. План 1. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід, системний підхід, ситуаційний підхід в менеджменті. 2. Закони і закономірності в менеджменті. 3. Класифікація принципів менеджменту.	2	2	6/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13
Тема 4. Функції та методи менеджменту План 1. Поняття і класифікація функцій менеджменту. 2. Зміст загальних (основних) функцій менеджменту. 3. Зміст конкретних (спеціальних) функцій. 4. Методи менеджменту.	2	2	5/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13
Тема 5. Процес управління. План 1. Процес та мета управління. 2. Класифікація управлінських рішень. 3. Моделі прийняття управлінських	2	2/2	5/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19

<p>рішень.</p> <p>4. Підходи до прийняття рішень.</p> <p>Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. 2. Етапи процесу планування. 3. Класифікація цілей організації. 	2/2	2	6/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13, 15
<p>Тема 7. Організування як функція менеджменту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність функції організування та її місце в системі управління. 2. Повноваження, обов'язки, відповідальність. 3. Процес делегування повноважень і відповідальності. 	2/2	2/2	7/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11
<p>Тема 7. Організування як функція менеджменту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. 2. Вертикальна та горизонтальна координація. 3. Департаменталізація. 	2	2	6/8/5	7, 8, 9, 10, 22, 23, 24
<p>Тема 8. Мотивація як загальна функція менеджменту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття мотивування. 2. Теорії і моделі процесів мотивування. 3. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми. 	2/2	2/2	6/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
<p>Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття контролювання та його місце в системі управління. 2. Модель процесу контролювання. 3. Види управлінського контролювання. 	2/2	2	6/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13
<p>Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи і цілі функції контролювання. 2. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння 	2	2	7/10/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12

фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. 3. Зворотний зв'язок під час контролювання.				
Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту. План 1. Поняття регулювання та його місце в системі управління. 2. Види регулювання 3. Етапи процесу регулювання.	2	2	7/10/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
Тема 11. Інформація і комунікації у менеджменті План 1. Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. 2. Поняття і характеристика комунікацій. 3. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу.	2	2	6/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13
Тема 12. Керівництво та лідерство. План 1. Поняття та загальна характеристика керівництва. 2. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. 3. Характеристика та класифікація стилів керування. 4. Теорії лідерства. Типологія лідерів.	2/2	2/2	5/8/5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
Тема 13. Ефективність менеджменту. План 1. Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. 2. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. 3. Напрями підвищення ефективності управління організацією.	2/2	2/2	5/10/8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12
Всього	30/14	30/10	90/126/78	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу, орієнтуватися в галузі управління та навчитися використовувати інформацію на практиці.	Проблемна лекція, «круглий стіл», «мозгова атака». аналіз конкретних ситуацій, рішення ситуативних задач.	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами 3 елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.
ДРН 2. Передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно і адекватно реагувати на постійні зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, максимально використовуючи сучасні методи менеджменту.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами 3 елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.
ДРН 3. Працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту: планування, організування, мотивація, контроль.	Проблемна лекція, Аналіз конкретних ситуацій (Case-study) в команді	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами 3 елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.
ДРН 4. Обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту, аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані управлінські рішення.	Візуалізована лекція, сценарний аналіз, ділова гра, «мозгова атака».	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами 3 елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.

Під час лекцій та практичних занять будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Навчальна дискусія. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових програм, формул, ситуацій тощо).

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Розв'язання задач. Алгоритмічний пошук рішення через застосування типових прийомів, який на відміну від рішення кейсів, не вимагає ідентифікації проблеми та оригінальних підходів до її розв'язання.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Вправи. За своєю суттю вони є багаторазовим повторенням певних дій або видів діяльності з метою їх засвоєння, яке спирається на розуміння і супроводжується свідомим контролем і корегуванням. У навчальному процесі використовують такі види вправ: підготовчі (готують здобувачів вищої освіти до сприймання нових знань і способів їх застосування на практиці); вступні (сприяють засвоєнню нового матеріалу на основі розрізнення споріднених понять і дій); пробні (перші завдання на застосування щойно засвоєних знань); тренувальні (сприяють формуванню навичок у стандартних умовах: за зразком, інструкцією, завданням); творчі (за змістом і методикою виконання наближаються до реальних життєвих ситуацій); контрольні (переважно навчальні: письмові, графічні, практичні вправи).

Метод аналізу. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими ознаками і відношеннями, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Вирішення практичних ситуацій, виконання індивідуально-дослідних завдань	10 балів / 10%	На 3 тижні
2.	Виконання індивідуального завдання щодо зовнішнього та внутрішнього середовища організації (проект)	10 балів / 10%	На 5 тижні
3.	Тест множинного вибору (атестація)	15 балів / 15%	На 8 тижні
4.	Розрахунково-аналітичне завдання, робота в команді	10 балів / 10%	На 10 тижні
5.	Індивідуальне завдання (підготовка, презентація, захист) по заздалегідь обраній темі	10 балів / 10%	На 13 тижні
6.	Тест множинного вибору	15 балів / 15%	На 14 тижні
7.	Екзамен – (відповідь за екзаменаційним білетом)	30 балів / 30%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
Вирішення практичних ситуацій, виконання індивідуальних аналітичних завдань	<5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	Не вирішуються основні числові задачі	Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Вирішувати низку ситуаційних задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.
Виконання індивідуального завдання щодо зовнішнього та внутрішнього середовища організації (проект)	<6 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тест множинного вибору (атестація)	<6 балів	7-10 балів	11-13 балів	14-15 балів
	<6 вірних відповідей	7-10 вірних відповідей	11-13 вірних відповідей	14-15 вірних відповідей

Розрахунково-аналітичне завдання, робота команди	<6 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано вирішення проблеми
Індивідуальне завдання (підготовка, презентація, захист) по заздалегідь обраній темі	<6 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Представити результати досліджень у різний спосіб	Представити результати розслідувань у відповідному форматі	Представити результати досліджень у спосіб, що є найбільш відповідним за певних обставин, використовуючи різні форми подання інформації
Тест множинного вибору	<6 балів	7-10 балів	11-13 балів	14-15 балів
	<6 вірних відповідей	7-10 вірних відповідей	11-13 вірних відповідей	14-15 вірних відповідей
Екзамен – відповідь за екзаменаційним білетом	<19 балів	19-23 балів	24-29 балів	30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Всього:	<60 балів	60-74	75-89	90-100

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем 1-5, 6-10, 11-15.	Після кожної п'ятої лекції.
2.	Усний зворотній зв'язок викладача з настановами по індивідуальному завданню щодо зовнішнього та внутрішнього середовища організації (проекту).	На 6 тижні
3.	Самооцінювання тесту множинного вибору.	На 8 тижні
4.	Групове обговорення щодо розрахунково-аналітичного завдання та роботи в команді.	На 10 тижні
5.	Усний зворотній зв'язок викладача з рекомендаціями по індивідуальному завданню щодо підготовки презентації, захисту по заздалегідь обраній темі	На 13 тижні
6.	Самооцінювання тесту множинного вибору.	На 14 тижні

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

1. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017 р. 252 с. Режим доступу: <https://cutt.ly/yRASyvw>
2. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с. Режим доступу : <https://cutt.ly/JRAdvhl>
3. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. 1. Історія менеджменту. Теорія організацій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. К.: ДП "Вид. дім "Персонал", 2017. 336 с. Режим доступу : <https://cutt.ly/jRAfioW>
4. Басва, О. В. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. Ч. II. Менеджмент: навч. посіб. / за ред. О. В. Баєвої, Н. І. Новальської. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 326 с. Режим доступу: <https://cutt.ly/JRAdMGz>

6.1.2. Методичне забезпечення

5. Менеджмент: навчальний посібник для студентів спеціальності: 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281 «Публічне управління та адміністрування», для денної та заочної форми навчання /укл.: Харченко Т.М., Сохань І.В., Ткаченко В.В. - Суми, 2022. - 286 с. (Протокол № ___ від 07.06.2022 р.)
6. Харченко Т.М. Робочий зошит для практичних занять з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів економічних спеціальностей, денної та заочної форми навчання. Суми: СНАУ, 2018. 45 с.
7. Харченко Т.М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів економічних спеціальностей, денної та заочної форми навчання. Суми: СНАУ, 2017. 85 с.

8. Харченко Т.М. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Менеджмент» для студентів економічних спеціальностей, денної та заочної форми навчання. Суми: СНАУ, 2017. 35 с.
9. Навчально-методичні матеріали курсу «Менеджмент» в системі дистанційного навчання MOODLE <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1950>

6.2. Додаткові джерела

10. С. І. Страпчук. Менеджмент : навч. посіб. Новий Світ-2000; Харків, 2020. 355 с.
11. Г. Є. Мошек, В. Л. Федоренко, А. С. Соломко Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. XXI ст. Київ : Ліра-К, 2020. 419 с.
12. Нетреба І. О. Менеджмент. Практикум: навч. посіб. : Київ : Наукова столиця, 2020. 155 с.
13. О. І. Карий. Менеджмент та інновації: теорія і практикум : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. 297 с.
14. В. Пекар. Різнобарвний менеджмент. Еволюція мислення, лідерства та керування. Харків : Фоліо, 2020. 155 с.
15. Білорус Т. В. Менеджмент. Практикум : навч. посіб. Київ : Наукова столиця, 2020. 185 с.
16. О. Є. Кузьмін. Менеджмент: графічна і таблична візуалізація: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 207 с.
17. І. О. Самойленко. Менеджмент організацій : підручник Харків : ХАІ, 2020. 279 с.
18. А. С. Полянська, Л. І. Ріщук, І. Б. Галюк. Менеджмент: навчання із застосуванням технологій кейсів та тренінгу : навч. посіб. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2020. 282 с.
19. А. А. Грушева, Л. О. Вітренко. Менеджмент [Текст] : навч. посіб. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 308 с.
20. Ю.Палеха, Г. Мошек, І. Миколайчук. Основи менеджменту. Теорія і практика: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2018. 528 с.
21. Назарчук Т. В., Косіюк О. М. Менеджмент організацій: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 560 с.
22. Лі Цзиці. Лідерські якості менеджерів: вектори успіху: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 184 с.
23. Свидрук І. І. Концептуально-методологічні основи розвитку креативного менеджменту національного господарства України: монографія. Львів: Растр-7, 2018. 450 с.
24. Ризик-менеджмент в АПК [Текст] : монографія / Слободяник А. М. [та ін.] ; Київ : НУБІП України, 2020. 287 с.

6.3. Програмне забезпечення

Стандартні пакети прикладних програм MS Office

6.4. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міністерства економіки. URL: <http://www.me.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ru>.
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
7. Офіційний сайт Інтернет портал для Українців. URL: <http://www.management.com.ua>

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Менеджмент
 Розроблену викладачем кафедри менеджменту Харченко Т.М.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП _____ (назва) _____ (ПІБ) _____ (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) _____ (назва) _____ (посада, ПІБ) _____ (підпис)